

Grunnlag for prioriteringer

Kommuneplanens samfunnsdel

Kommuneplanens samfunnsdel er kommunen sitt verktøy for helhetlig planlegging. Den tar stilling til langsiktige utfordringer, mål og strategier for Molde-samfunnet og for kommunen som organisasjon. [Kommuneplanens samfunnsdel](#) ble vedtatt i juni 2021 og blir et viktig grunnlag for prioriteringer framover. Hovedmålene i planene er:

- Molde er et attraktivt samfunn i vekst - Norges mest næringsvennlige kommune
- Molde er et grønt, smart og innovativt samfunn
- Molde er et inkluderende, trygt og mangfoldig samfunn
- Molde kommune har bærekraftig økonomi og tjenesteproduksjon
- Molde kommune er en åpen organisasjon og en attraktiv arbeidsgiver

Målene i samfunnsplanen er førende for de temaplaner som er vedtatt, og som blir vedtatt framover. Det vil ta tid før kommunens planverk er oppdatert i tråd med den nye samfunnsplanen.

Budsjett og økonomiplan fungerer også som samfunnsdelens handlingsdel, og synliggjør hvilke tiltak som prioriteres i planperioden. En del av tiltakene kan gjennomføres innenfor eksisterende rammer, mens andre tiltak trenger finansiering for å kunne gjennomføres. Det økonomiske handlingsrommet til kommunen er begrenset, og det er derfor begrenset hvor mange av satsningene i de ulike planer som blir fulgt opp med bevilgning.

Sektor for oppvekst, kultur og velferd vil i perioden prioritere å endre og effektivisere tilbudet innenfor flere områder for å få balanse mellom budsjett og tjenesteproduksjon. Planverket vil også bli oppdatert i løpet av perioden.

Sektor for helse og omsorg vedtok i september helse og omsorgsplan som vil være styrende for prioriteringene i sektoren i årene fremover. De fire satsningene i planen er:

- tidlig innsats og forebygging
- samskaping og samhandling
- dimensjonering og utvikling av tjenestetilbud
- rekruttering og kompetanse

Det arbeides videre med å konkretisere dette i virksomhetsplaner. Økonomisk skjer det en omprioritering fra å etablere flere sykehjemsplasser til styrking av hjemmebaserte tjenester.

Sektor for teknisk, plan, næring og miljø har i perioden omfattende planoppgaver i planstrategien som kommunestyret vedtok juni 2021. Av vedtatte oppgaver i planstrategien som skal startes i 2021, er sektoren i gang med følgende planer:

- plan for boligpolitikk
- plan for klima og energi
- kommuneplanens arealdel del 1

- områderegulering av Lundavang

Under kapitlet tjenesteproduksjon kan du lese mer om de planer, strategier og prioriteringer som ligger til de ulike sektorene.

Finansielle måltall

Kommunestyret har vedtatt finansielle måltall i økonomireglementet (PS-32/21). Her ble det vedtatt tre finansielle måltall for kommunen:

1. Måltall for korrigert netto driftsresultat

Korrigert netto driftsresultat er netto driftsresultat korrigert for bruk av og avsetning til bundne fond. Det langsiktige måltallet for korrigert netto driftsresultat er 1,75 prosent.

2. Måltall for disposisjonsfond

Det langsiktige måltallet er et disposisjonsfond på 5,0 prosent av brutto driftsinntekter. Brutto driftsinntekter justeres med forventet lønns- og prisvekst i perioden.

3. Måltall for gjeldsgrad

Gjeldsgraden måles som netto lånegjeld i forhold til brutto driftsinntekter ved utgangen av året (UB lånegjeld/brutto inntekt). Det langsiktige målet er at lånegjelden ikke skal overstige brutto driftsinntekter. Brutto driftsinntekter justeres med forventet lønns- og prisvekst i perioden.

De kommende årene skal målsettingen være som vist i tabellen under:

Måltall

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
1. Korrigert netto driftsresultat	-0,49 %	0,00 %	0,10 %	0,25 %	0,75 %	1,25 %	1,75 %
2. Disposisjonsfond	4,50 %	4,50 %	4,50 %	4,75 %	5,00 %	5,00 %	5,00 %
3. Gjeldsgrad	129,50 %	128,50 %	127,00 %	125,50 %	123,50 %	121,50 %	119,50 %

Måltall korrigert netto driftsresultat

	2022	2023	2024	2025
Måltall	0,00 %	0,10 %	0,25 %	0,75 %
Korrigert netto driftsresultat	0,33 % ●	0,53 % ●	0,16 % ◆	0,52 % ◆
Avvik i prosent	0,33 %	0,43 %	-0,09 %	-0,23 %
Avvik i hele 1000 kroner	9 502	12 548	-2 601	-6 788

Måltallet nås i 2022 og 2023, men i 2024 og 2025 nås måltallet ikke. Korrigert netto driftsresultat er positivt hvert år i perioden, men måltallet øker vesentlig mot slutten av perioden. Samlet i perioden er korrigert netto driftsresultat 3,2 mill. kroner over målene. Økte renter og avdrag og satsninger som er

lagt inn i økonomiplanperioden gjør det vanskelig å nå målet utover i perioden. For å nå det måttet noen av satsningene vært redusert, eller de store rammetrekkene som ligger på de ulike sektorene vært økt ytterligere. Målt mot det langsiktige måltallet på 1,75 prosent er vi langt unna for alle fire år.

Måltall disposisjonsfond

	2022	2023	2024	2025
Disposisjonsfond - måltall	4,50 %	4,50 %	4,75 %	5,00 %
Disposisjonsfond	5,52 % ●	5,54 % ●	5,20 % ●	5,20 % ●
Avvik i prosent	1,02 %	1,04 %	0,45 %	0,20 %
Avvik i hele 1000 kroner	29 494	30 973	13 947	6 507

Måltallet for disposisjonsfond nås i hele perioden, også det langsiktige målet på 5 prosent.

Disposisjonsfondet er anslått å være på 160,5 mill. kroner ved inngangen til 2022. Det er da forutsatt at det ikke blir nødvendig med bruk av disposisjonsfond i årsavslutningen for 2021. Anslaget for disposisjonsfondet ved utgangen av 2025 er på 160,3 mill. kroner, altså omtrent uendret i perioden. Dette forutsetter at det ikke blir merforbruk for de fire årene. Dersom renten øker eller sektorene ikke greier å ta ned driften i takt med rammetrekkene er det lite trolig at målet nås.

Det som gjør at prosenten går ned fra 2022 til 2025, selv om fondet størrelse er så å si uendret er at brutto driftsinntekter er forventet å øke med lønns- og prisvekst i perioden.

Måltall gjeldsgrad

	2022	2023	2024	2025
Gjeldsgrad - måltall	128,50 %	127,00 %	125,50 %	123,50 %
Gjeldsgrad	134,1 % ◆	132,1 % ◆	125,0 % ●	117,3 % ●
Avvik i prosent	-5,58 %	-5,13 %	0,53 %	6,21 %
Avvik i hele 1000 kroner	-161 807	-153 495	16 228	197 412

Måltallet for gjeldsgrad nås ikke i 2022 eller 2023, men nås i 2024 og 2025. Dette er en klar forbedring fra gjeldende økonomiplan, da flere prosjekter er tatt ut helt, redusert og forskjøvet ut i tid. Dette både som følge av prioritering, og som følge av at flere prosjekter har hatt vesentlig lavere fremdrift enn budsjettert.

Når investeringsprosjekter har lavere fremdrift enn budsjettert er jo ikke det ønskelig, men i forhold til gjeldsgrad virker det positivt da kommunen bruker mindre lån. Denne effekten er større jo mer ambisiøst investeringsbudsjettet er. Når investeringsbudsjettet nå er redusert og det ligger få nye prosjekter vil effekten av forsinkelser reduseres.

En annen viktig faktor til at gjeldsgraden går ned er forutsetningen om at kommunen vil få store inntekter fra salg av tomtefelt som er opparbeidet, og skal opparbeides. Dersom det selges færre tomter enn forutsatt vil kommunen måtte bruke mer lån for å finansiere investeringene.

I forhold til måltallet på gjeldsgrad er det rom for nesten 200 mill. kroner mer i lån i 2025 enn det som er budsjettert, men økte lån vil også utfordre driftsrammene i form av økte renter og avdrag. Måltallene knyttet til driftsresultat og disposisjonsfond vil da bli ytterligere utfordret. Ikke minst med forventet økning i rentenivået i årene som kommer.

Politiske vedtak uten langsiktig finansiering

Kommunestyret har i løpet av 2021 gjort en rekke vedtak som kommunedirektøren har fått i oppdrag å følge opp. Dette er viktige tiltak som kommunestyret har løftet frem og ønsket å prioritere. Flere av vedtakene ble også fulgt opp med bevilgning i revidert budsjett 2021, men finansieringen var da bare for 2021. Finansiering fra 2022 og fremover var en utfordring som ble lagt til arbeidet med budsjett og økonomiplan å løse.

Hele 1000

	Saksnummer	Beløp
Barnetrygd holdes utenfor sosialstønad	PS-9/21	4 800
Full reell barnehagedekning	PS-35/21	4 300
Opplæring grunnleggende norsk	PS-34/21	5 000
HoppID 2021-2024	FKS 15/21	160
Vanningsanlegg Eresfjord	PS-71/21	875
Sum		15 135

Samlet utgjør disse vedtakene en økt bevilgning på 15,1 mill. kroner i 2022 og utover. Siden disse tiltakene ikke har langsiktig finansiering, må andre tjenester reduseres for å finne rom til å finansiere tiltakene fra 2022. Det vil si en omprioritering må til.

Alle disse tre tiltakene hører til under sektor for oppvekst, kultur og velferd. I økonomiplanen ligger det frem mot 2025 et rammetrekk på sektoren på 27,6 mill. kroner. I tillegg ligger det tilpasning til demografiske endringer der sektoren skal redusere tjenestetilbudet sitt med 25,1 mill. kroner. Dette utgjør til sammen 52,7 mill. kroner. Kommunedirektøren ser det derfor som svært utfordrende å gå videre med tiltak som ikke er lovpålagte parallelt med at det må gjøres nedtrekk av andre og lovpålagte tjenester innenfor sektoren.

Demografisk utvikling

KS har utviklet en modell som skal illustrere hvordan den demografiske utviklingen vil påvirke kommunens utgiftsbehov de neste ti årene. Modellen bygger på Statistisk sentralbyrås befolkningsframskriving og middelalternativ (MMMM). Det vil si at det forventes middels fruktbarhet, levealder, innenlandsk flytting og innvandring. Befolkningsframskrivingene i modellen tar utgangspunkt i faktiske folketall 1. januar 2021 og demografikostnadene beregnes i 2021-prisnivå.

Den demografiske utviklingen påvirker kommunens samlede utgiftsbehov til velferdstjenester som grunnskole, barnehage, pleie og omsorg, barnevern, kommunehelse og sosialområdet. Modellen predikerer en befolkningsendring i Molde kommune i perioden 2022-2031 med stadig økning i antall eldre innbyggere, samtidig som det forventes noe nedgang i barnetall. Ressursbehovet innenfor helse og omsorg vil dermed øke betydelig i årene framover, mens det innen området for oppvekst, kultur og velferd ventes noe reduksjon i ressursbehov.

Prognosemodellen er preget av forutsetninger og en rekke usikkerhetsmomenter, hvor den største usikkerheten ligger i folketallsutviklingen i ti år fremover.

I Molde kommune forventes det at pleie- og omsorgsområdet vil stå for størst utgiftsøkning i årene framover. Det er anslått en økning i utgifter på 9,8 mill. kroner i 2022, og 62,4 mill. kroner mot slutten av denne økonomiplanperioden. Fram mot 2031 anslår modellen at kommunens utgifter til pleie og omsorg vil øke med hele 228 mill. kroner.

Utgiftene til kommunehelse forventes det en utgiftsøkning på 0,55 mill. kroner i 2022 og videre en jevn økning med litt i overkant av 1 mill. kroner per år, ifølge modellen. I 2031 anslås økningen å være på 10,9 mill. kroner.

For grunnskole er det anslått at utgiftene først vil øke med 3,1 mill. kroner i 2022, for så å bli redusert med 9,2 mill. kroner ved økonomiplanperiodens slutt. I 2031 forventes utgiftene til grunnskole å bli redusert med 53,7 mill. kroner.

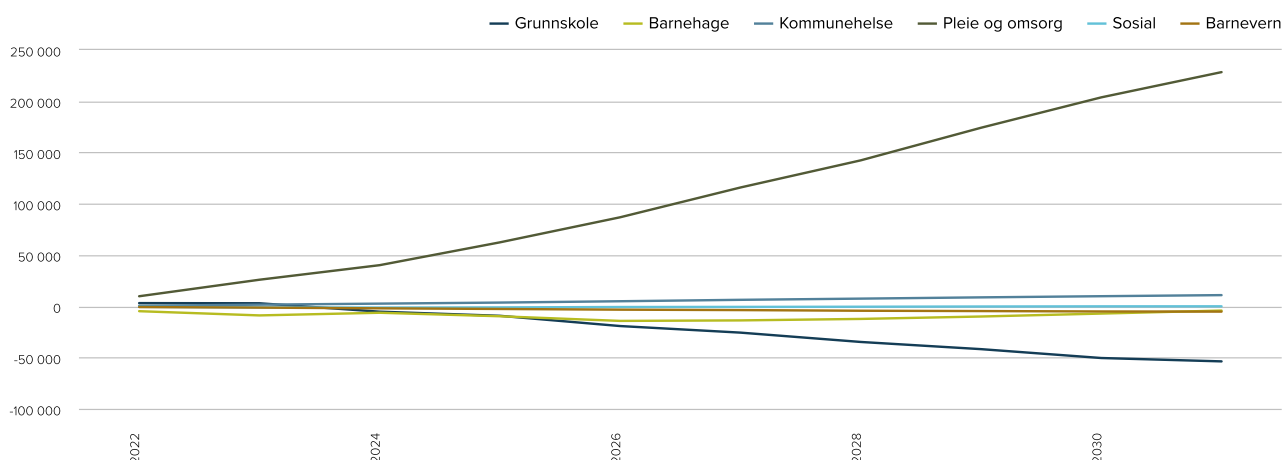
Barnehagesektoren vil få redusert utgiftene med anslagsvis 4,7 mill. kroner i 2022 og 9,7 mill. kroner i 2025. I 2027 er det forventet et oppsving i fødestatistikken, og kommunens utgifter til barnehage ventes dermed å øke igjen. I 2031 er barnehageutgiftene anslått å være redusert med 4,1 mill. kroner.

Barnevern forventer utgiftsreduksjon på 0,7 mill. kroner i 2022. Videre ventes reduksjonen å være på 2,6 mill. kroner i 2025 og 5,1 mill. kroner i 2031.

Sosialområdet forventer å få redusert utgiftene med 0,5 mill. kroner i 2022. I økonomiplanperiodens slutt vil reduksjonen være på 1 mill. kroner, for så å bli utjevnet slik at nivået i 2031 blir på nivå med dagens nivå.

Rammene til kommunenes to store tjenestoområder vil bli justert parallelt med den forventede befolknings sammensetningen. For sektoren oppvekst, kultur og velferd vil dette bety en betydelig rammereduksjon i perioden fra 2,8 mill. kroner i 2022 økende til 25,2 mill. kroner i 2025. Når tjenestebehovet går ned, må tjenesteproduksjonen også reduserer tilsvarende. Sektor for helse og omsorg vil tilsvarende få en styrking av rammen i vente av økning i antall eldre.

Anslag økte driftsutgifter 2022-2031

Føringer og prioriteringer i statsbudsjettet

I forslag til statsbudsjettet blir anslag på realvekst i kommunenes inntekter målt mot inntektsanslag fra revidert nasjonalbudsjett (RNB). Budsjettforslaget for 2022 innebærer en forventet realvekst i kommunesektorens samlede inntekter på 3,8 mrd. kroner.

Realvekst i kommunesektorens samlede inntekter	
Frie inntekter	2,0 mrd. kroner
Frie inntekter knyttet til endringer i oppgaver	0,1 mrd. kroner
Øremerkede tilskudd	1,1 mrd. kroner
Gebyrinntekter	0,5 mrd. kroner
Realvekst samlede inntekter	3,8 mrd. kroner

Ved beregning av realvekst er det lagt til grunn en pris- og lønnsvekst på 2,5 prosent i kommunal tjenesteyting. Lønnsveksten er anslått til 3,2 prosent, noe som er høyt sammenlignet med foregående år, og prisveksten er anslått til lave 1,6 prosent.

Når forslag til statsbudsjett legges fram er det mest spenning til veksten i frie inntekter, og hva den skal brukes til. Veksten i de frie inntektene er anslått til 2,0 mrd. kroner, hvor kommunene får 1,6 mrd. kroner og fylkeskommunene får 0,4 mrd. kroner. Av veksten i frie inntekter er det lagt en binding på 0,2 mrd. kroner, som da strengt tatt ikke kan anses som frie. Det er en binding på 100 mill. kroner for å legge til rette for flere barnehagelærere i grunnbemanningen, og tilsvarende beløp til satsing på barn og unges psykiske helse. Dette beløpet er fordelt med 75 mill. kroner på kommunene og 25 mill. kroner på fylkeskommunene.

Videre må veksten ses opp mot kommunenes økte utgifter som følge av den demografiske utviklingen. Den er anslått til 0,9 mrd. kroner for 2022 for hele kommunesektoren. Av dette kan grovt regnet 650 mill. kroner knyttes til kommunen og 250 mill. kroner til fylkeskommunene. Vanligvis er det meste av økte demografiutgifter knyttet til kommunene, men det forventes en klar økning i aldersgruppen 16–18 år i 2022. Dette vil gi økte utgifter til videregående opplæring. Det forventes også at 0,4 mrd. kroner av økte pensjonskostnader må dekkes av veksten i frie inntekter neste år. Det meste av dette er knyttet til kommunene. Anslaget her en beheftet med en god del usikkerhet.

I tabellen under er det forsøkt å anslå hva som blir kommunens handlingsrom neste år, ved å trekke ut andelen som tilhører fylkeskommunene.

Anslag kommunenes handlingsrom i 2022 målt mot RNB 2021	
Vekst i frie inntekter	1 600 mill. kroner
Bindinger på bruk av frie inntekter	175 mill. kroner
Demografi	650 mill. kroner
Pensjon	325 mill. kroner
Handlingsrom	450 mill. kroner

Tabellen anslår et handlingsrom for primærkommunene på 450 mill. kroner i 2022. KS mener at handlingsrommet er lavere da deres beregninger viser at innføring av barnehagenormer er underfinansiert med mellom 700 og 900 mill. kroner i 2022. Videre vil økt egenandel utover lønns- og

prisvekst for refusjon ressurskrevende tjenester øke kommunenes utgifter med 0,3 mrd. kroner. Dette får også virkning i 2021.

For Molde kommune vil de frie inntektene øke fra 1922,5 mill. kroner i RNB 2021 (korrigert for særskilt koronakompensasjon) til 1996,0 mill. kroner i forslag til statsbudsjett. Dette er en økning på 73,5 mill. kroner. Molde kommunes handlingsrom ut fra forslag til statsbudsjett kan anslås som i tabellen under.

Molde kommunes handlingsrom ut fra forslag til statsbudsjett	
Økning i frie inntekter	73,5 mill. kroner
Lønns- og prisvekst	48,0 mill. kroner
Nye oppgaver og innlemminger	17,5 mill. kroner
Realøkning i frie inntekter	8,0 mill. kroner
Bindinger på bruk av frie inntekter	1,0 mill. kroner
Demografi	5,4 mill. kroner
Pensjon	1,9 mill. kroner
Sum handlingsrom	-0,3 mill. kroner

Tabellen viser at det ikke er rom for lokale styrkinger i forslag til statsbudsjett for Molde kommune. Dette er vanlig. Det som kan gi økt økonomisk handlingsrom innenfor de frie inntektene er om skatteinntektene blir større enn forventet. Skatteinntektene blir utbetalt gjennom hele året og blir ikke endelig kjent før i årsavslutningen. Men også disse styres ved at det legges opp til at 40 prosent at kommunesektorens samlede inntekter skal være skatteinntekter. Dette gjøres ved å bestemme den kommunale skatteøren. Denne settes ned i 2022 med 1,2 prosent til 10,95 prosent. Dette har sammenheng med at den ble kraftig oppjustert i 2021 for å kompensere for forventet skattesvikt grunnet koronapandemien.

Nye oppgaver og innlemminger

Det er kommet en rekke endringer i oppgaver og noen innlemminger i rammetilskuddet også for 2022. Disse er gjengitt i tabellen under.

Innlemming og oppgaveendringer	Landet	Moldes andel
Sentraladministrasjonen		
Universell utforming av IKT-løsninger	34 000	203
Oppvekst, kultur og velferd		
Kompetansekrav i barnevernet	52 500	290
Barnevernsreformen	1 310 000	7 685
Innlemming av øremerket tilskudd til stillinger i barnevernet	841 120	4 639
En ekstra skoletime naturfag i grunnskolen	99 800	578
Inntektsgradert foreldrebetaling i SFO på 3.-4.trinn - helårseffekt	35 875	208
Tolkeloven - nye krav til offentlige etater	20 674	123
Kapitaltilskudd til private barnehager	-265 680	-1 519
Pensjon i private barnehager - redusert tilskudd og skjermingsordning	-206 865	-1 183
Økonomisk tilsyn med private barnehager	-5 000	-30
Kompensasjon økte sosialhjelpsutgifter som følge av redusert dagsats for tiltakspenger	69 000	354
Helse og omsorg		
Basistilskudd til fastleger - helårseffekt av endringer i 2021	77 125	462
Basistilskudd til fastleger - økning i 2022	51 000	306
Forvaltning og drift av nasjonale e-helseløsninger	322 200	1 930
Rusreformen	100 000	513
Barnekoordinator	100 000	599
Sum	2 635 749	15 158

Sentraladministrasjonen

Her får kommunene én ny oppgave. Endringer i likestillings- og diskrimineringsloven trer i kraft fra 1. januar 2022, med en overgangsperiode på ett år. Kommuner må blant annet legge om nettstedet og mobilapplikasjoner slik at disse blir universelt utformet.

Oppvekst, kultur og velferd

Her ligger det inne ti ulike endringer. Den klart største endringen for kommunene i 2022 er innføring av barnevernsreformen. Tre av endringene er knyttet til dette. Det er vedtatt krav om relevant utdanning for ansatte i barnevernet. Kravene trer i kraft i 2022, med en implementeringsperiode på ti år.

Barnevernsreformen fører også til et økt faglig og økonomisk ansvar for kommunene som kommunene kompenseres for. Til slutt blir tidligere øremerket tilskudd til stillinger i barnevernet, innlemmet og fordelt gjennom rammetilskuddet.

Innenfor skoleområdet blir det foreslått én ekstra skoletime naturfag i grunnskolen fra skoleåret 2022/2023. Videre blir kommunene kompensert for helårseffekten av inntektsgradert foreldrebetaling i SFO for 3.–4. trinn.

Tolkeloven trer i kraft 1. januar 2022. Loven regulerer offentlige myndigheters bruk av tolk. Dette vil føre til økte utgifter for kommunene, og som følge av dette økes rammetilskuddet.

På barnehageområdet er det tre endringer. Tilskuddet til private barnehager er foreslått redusert både med redusert kapitaltilskudd og redusert påslag for pensjon. Årsaken er at private barnehager har hatt lavere utgifter enn det reglene rundt tilskuddet tilsier. Påslaget for pensjon i tilskuddsberegningen reduseres fra 13 til 11 prosent. Det vil være en overgangsordning for enkelte barnehager slik at de får tilpasset seg nytt pensjonspåslag gradvis. Videre flyttes ansvaret for økonomisk tilsyn med private barnehager fra kommunene til Utdanningsdirektoratet. De gir også et trekk for kommunene.

Den siste endringen innenfor sektoren er at det foreslås å innføre en felles dagsats for tiltakspenger tilsvarende minste sats for dagpenger. Dette vil tre i kraft fra 1. januar og vil øke kommunenes sosialhjelpsutgifter. Rammetilskuddet blir derfor styrket for å håndtere denne økningen.

Helse og omsorg

For helse og omsorg er det foreslått fem endringer. To av disse er knyttet til økt basistilskudd til fastleger fra kommunene. Dette gir kommunene økte utgifter og rammetilskuddet økes.

Videre får kommunene nå ansvar for forvaltning og drift av nasjonale e-helseløsninger. Her ligger det en plikt for kommunene til å betale for utgiftene til forvaltning og drift av helsenettet, inkludert grunndata og helseID, kjernejournal, e-resept og helsenorge.no. Kommunene kompenseres for utgiftene i 2021, men må bidra til å dekke utgiftsveksten fra 2021 til 2022. Det pågår nå en prosess for å få avklart om vi i Midt-Norge må betale både for den nasjonale journalløsningen og vårt eget Helseplattformen.

I Stortingets vedtak om rusreformen lå det inne at den kommunale helse- og omsorgstjenesten skulle opprette rådgivende enheter. Enhetene skal møte personer når det er satt som vilkår for en bestemt strafferettslig reaksjon, for eksempel gjennomføre ruskontroll.

Som en del av Likeverdsreformen blir det innført en lovfestet rett til barnekoordinator. Dette skjer fra 1. august 2022. Helårsvirkningen er anslått til 180 mill. kroner og 100 mill. kroner blir kompensert i 2022. Dette skal legger til rette for cirka 280 koordinatorstillinger i landets kommuner.

Bindinger på bruk av frie inntekter

Det er to bindinger på bruk av frie inntekter i 2022. For det første forventes det at 100 mill. kroner skal bli brukt til å legge til rette for flere barnehagelærere i grunnbemanningen. Dette må ses i lys av ambisjonen om at halvparten av de ansatte i barnehagene skal være barnehagelærere innen 2025. For Molde kommune utgjør dette knappe 0,6 mill. kroner og det er lagt inn som styrking i rammene til sektor for oppvekst, kultur og velferd.

Den andre bindingen er knyttet til tiltak for barn og unges psykiske helse. Kommunen skal styrke lavterskeltilbudet knyttet til barn og unges psykiske helse. For Molde kommune utgjør dette drøye 0,4 mill. kroner og er lagt inn som en styrking i budsjetttrammene til sektor for helse og omsorg.

I tillegg til disse to bindingene, ble tilskudd til økt lærertetthet lagt inn i rammetilskuddet i 2021. Da ble halvparten lagt inn med en særskilt fordeling. Fra 2022 skal tilskuddet i sin helhet fordeles gjennom delkostnadsnøkler i sin helhet. Dette gir Molde kommune en økning i rammetilskuddet på 2,3 mill. kroner. Budsjetttrammen til sektor for oppvekst, kultur og velferd er styrket tilsvarende.

Demografi

Det vises til nærmere omtale om den demografiske utviklingen i eget kapittel under. Ut fra forslag til statsbudsjett er det anslått at veksten i frie inntekter må dekke økte demografiutgifter i Molde kommune på 5,4 mill. kroner. Dette stemmer bra med tidligere anslag og prognoser.

Pensjon

Anslaget for pensjon er veldig usikkert. Men dersom det er korrekt vil det si at Molde i utgangspunktet må forvente at 1,9 mill. kroner av de frie inntektene må gå til å dekke økte pensjonskostnader. I forhold til beregninger fra pensjonskassenes aktuarer virker utviklingen rimelig. Men ut fra samme beregninger ser det ut til at budsjetterte pensjonskostnader for 2021 er for høye. Med andre ord vil pensjonskostnadene øke, men budsjettposten i kommunens budsjett kan reduseres.

Tilleggsproposisjon til statsbudsjettet

Den nye regjeringens forslag til endringer i Solberg-regjeringens budsjettforslag vil legges fram seinest 10. november. Videre skal finansinnstillingen debatteres og vedtas rundt den 25. november. Fagkomiteenes budsjettinnstillinger skal senest behandles den 15. desember av Stortinget.